

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:
Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
172799-113651-VGP

Bijlagen
1

Uw brief
14 november 2013

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Datum 10 januari 2014
Betreft Kamervragen

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de antwoorden op de vragen van het Kamerlid Rebel (PvdA) over de handhaving van de Drank- en Horecawet voor 16- en 17-jarigen (2013Z22143).

Hoogachtend,

de Staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

drs. M.J. van Rijn

Antwoorden op Kamervragen van het Kamerlid Rebel (PvdA) over de handhaving van de Drank- en Horecawet voor 16- en 17-jarigen (2013Z22143).

Ons kenmerk
172799-113651-VGP

1

Kent u het "Concept voorstel overgangsregeling leeftijdsgrens alcohol 18 jaar" van de gemeente Katwijk? 1)

1

Ja. Zoals de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap op 3 december heeft aangegeven in reactie op mondelinge vragen van dhr. Voordewind, is deze overgangsregeling inmiddels ingetrokken.¹

2

In hoeverre mag een gemeente bij de handhaving van de Drank- en Horecawet van die wet afwijken en in het bijzonder van de bepaling dat vanaf 1 januari 2014 de leeftijd waarop iemand alcoholhoudende drank mag kopen minimaal 18 jaar moet zijn?

3

Mogen burgemeesters in verband met argumenten die gerelateerd zijn aan het handhaven van de openbare orde de Drank- en Horecawet niet uitvoeren? Zo ja, waarom en op grond van welke bevoegdheid? Zo nee, waarom niet?

2 en 3

Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Drank- en Horecawet zijn belast de door de burgemeester van die gemeente aangewezen ambtenaren. In dat kader stelt de gemeente handhavingsbeleid op. Daarin kan de gemeente prioriteiten stellen over bijvoorbeeld de frequentie van de handhaving, de plaatsen waar toezicht gehouden wordt en de mate waarin bepaalde sancties worden opgelegd. De openbare orde speelt daarbij een belangrijke rol.

Dit betekent echter niet dat mag worden afgeweken van de leeftijdsgrenzen zoals die bij wet zijn vastgelegd en ook niet dat een overgangsperiode mag worden gecreëerd voor een bepaalde groep jongeren. Tijdens de behandeling in de Tweede Kamer is expliciet aangegeven dat dit niet wenselijk wordt geacht.²

4

Is er bij de totstandkoming van de wettelijke verhoging van de alcoholleeftijd met betrokken partijen gesproken over de mogelijke gevolgen daarvan voor de openbare orde? Zo ja, met wie is daarover gesproken, welke argumenten werden gewisseld en welke conclusies zijn hierover getrokken?

4

Het initiatiefvoorstel van wet houdende wijziging van de Drank- en Horecawet teneinde enkele leeftijdsgrenzen te verhogen van 16 naar 18 jaar en de preventie en handhaving te verankeren is ingediend door de leden Voordewind, Van der Staaij, Hilkens en Bruins Slot. Voor zover bekend hebben zij contact gehad met betrokken partijen, voorafgaand aan de behandeling in de Tweede Kamer.

¹ <http://www.tweedekamer.nl/downloads/document/index.jsp?id=73a265cf-998a-4e1f-9ee6-5224a0ee38ea&title=Vragenuur.doc>

² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/h-tk-20122013-56-15.html>

5

Acht u een overgangsregeling in de zin van dat de leeftijd van 18 jaar alleen rond de komende jaarwisseling niet wordt gehandhaafd proportioneel ten opzichte van het belang van openbare orde en de doelstellingen van de Drank- en Horecawet? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

5

Ik kan mij voorstellen dat het moment rond de jaarwisseling gemeenten voor verschillende handhavingvraagstukken plaatst, niet alleen vanwege de verhoging van de leeftijdsgrens, maar ook vanwege de "reguliere" overlast die gepaard gaat met de viering van het nieuwe jaar, zoals overlast op straat, overmatig alcoholgebruik, overlast door vuurwerk, etc. Het is aan de burgemeester daarbij bepaalde handhavingprioriteiten te stellen en meerdere belangen af te wegen, rekening houdend met specifieke lokale omstandigheden. Ik heb er vertrouwen in dat daar binnen gemeenten afgewogen mee wordt omgegaan.

6

Deelt u de mening dat het gebruik van alcoholhoudende dranken kan betekenen dat, naast risico's voor de gezondheid, ook de kans op agressief gedrag en daarmee verstoring van de openbare orde kan toenemen? Zo ja, wat zegt dat over het niet handhaven van de wet op dit punt? Zo nee, waarom doet u dan in het strafrecht voorstellen om het gebruik van onder andere alcohol bij misdrijven als strafverzwarende omstandigheid aan te merken?

6

Die mening deel ik.

Uit tal van wetenschappelijke onderzoeken blijkt dat alcohol een ontremmende werking heeft. Over de relatie tussen overmatig alcoholgebruik en agressief gedrag verwijs ik u graag naar publicaties zoals van de World Health Organization (o.a. Violence prevention the evidence: preventing violence by reducing the availability and harmful use of alcohol) en onderzoeken als 'De juiste snaar: professionals met een publieke taak en de omgang met overlast, agressie en geweld als gevolg van alcohol- en/of drugsgebruik' (2012). Handhaving van de Drank- en Horecawet is van groot belang, maar niet het enige onderdeel. Het alcoholbeleid is vooral gebaat bij een integrale aanpak. Ik verwijs verder naar mijn antwoord op vraag 5.

7

Deelt u de mening dat bekendheid bij de doelgroep van jongeren over de verhoging van de "alcoholleeftijd" naar 18 jaar kan bijdragen aan het voorkomen van misverstanden daarover en aan het voorkomen van verstoringen van de openbare orde? Zo ja, hoeveel jongeren die nu 16 of 17 jaar oud zijn, zouden nog niet op de hoogte zijn dat zij vanaf 1 januari 2014 geen alcohol meer mogen kopen? Zo ja, acht u voorlichting op dit punt nodig? Zo nee, waarom niet?

7

Nee, uit onderzoek is gebleken dat voorlichting over alcohol die alleen gericht is op jongeren niet leidt tot de gewenste gedragsverandering bij de doelgroep. Daarom richt de voorlichting zich ook op de omgeving van de jongeren, zoals de ouders, de school, etc. De nieuwe campagne "NIX18" is daar een goed voorbeeld van.

8

Deelt u de mening dat horecagelegenheden die vanaf 1 januari aanstaande alcohol aan jongeren beneden de 18 jaar verkopen strafbaar zijn? Zo ja, deelt u de mening dat ondanks een gebrek aan handhaving deze horecagelegenheden daarom zelf zouden moeten afzien van het verkopen van alcohol aan deze groep jongeren? Zo nee, waarom niet?

8

Horecagelegenheden die de Drank- en Horecawet overtreden zijn strafbaar. In artikel 20 is bepaald dat het verboden is bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank te verstrekken aan een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt. Dat betekent dat horecagelegenheden die alcohol verkopen aan iemand waarvan ze niet hebben vastgesteld dat deze persoon de juiste leeftijd heeft bereikt, strafbaar zijn, ongeacht de daadwerkelijke leeftijd van deze persoon.

9

Deelt u de mening dat de zinsnede "door de invoering van de hogere leeftijdsgrens verliezen vele van deze jongeren van de ene op de andere dag hun plek om uit te gaan" er vanuit gaat dat zonder alcohol uitgaan voor deze jongeren blijkbaar niet kan? Zo ja, deelt u die mening en waarom? Zo nee, waarom niet?

9

Ook na 1 januari 2014 is het mogelijk uit te gaan, alleen dan zonder het nuttigen van alcoholhoudende drank in horecagelegenheden. Sommige horecagelegenheden hebben laten weten dat zij zullen overgaan tot een toegangsverbod voor minderjarigen, omdat zij anders denken de wet niet goed te kunnen naleven. Dat is een keuze van de betreffende horecagelegenheid.

10

Weet u of meer gemeenten overgangsregelingen hebben met betrekking tot de handhaving van de leeftijdsgrens voor alcohol van 18 jaar? Zo ja, hoeveel gemeenten zijn dit?

10

Mij zijn geen andere overgangsregelingen bekend.

11

Deelt u de mening dat, als gemeenten een overgangsregeling gaan invoeren die inhoudt dat jongeren die op dit moment wel alcohol mogen aanschaffen dat tot hun 18de jaar wel mogen blijven doen, daarmee in de praktijk een overgangsregeling van twee jaar in het leven wordt geroepen die de wetgever niet heeft beoogd? Zo ja, wat is uw mening hierover en wat kunt u doen om de intentie van de wetgever af te dwingen? Zo nee, waarom niet?

11

Zie het antwoord op de vragen 2 en 3.

12

Bent u bereid de Handreiking Drank- en Horecawet voor gemeenten nogmaals onder de aandacht van gemeenten te brengen?

Ons kenmerk
172799-113651-VGP

12

Op 8 oktober 2013 heb ik alle gemeenten per brief geïnformeerd over de wijzigingen van de Drank- en Horecawet die per 1 januari 2014 van kracht worden. Daarin is nogmaals verwezen naar de handreiking.

1) [http://katwijk.notudoc.nl/cgi-bin/showdoc.cgi?action=view/id=752203/type=pdf/6. Overgangsmaatregel alcoholverkoop aan 16- en 17-jarigen 2013-018266 .pdf#search="horecawet"](http://katwijk.notudoc.nl/cgi-bin/showdoc.cgi?action=view/id=752203/type=pdf/6.Overgangsmaatregel_alcoholverkoop_aan_16-en_17-jarigen_2013-018266.pdf#search='horecawet')